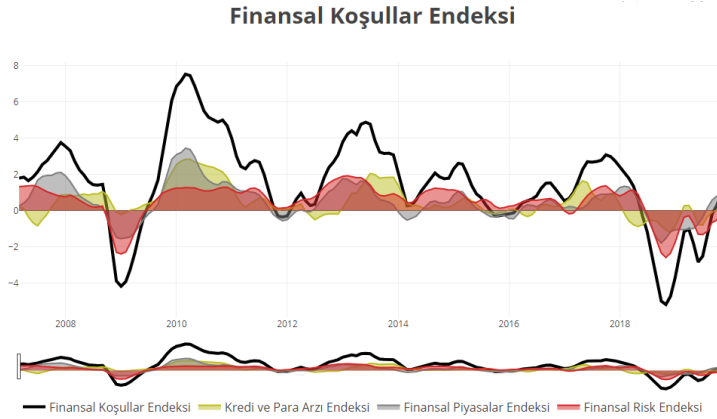

FİNANSAL KOŞULLAR ENDEKSİ – ARALIK 2019

Özlem Derici Şengül - Barış Soybilgen

Finansal koşullar bir ekonomide faiz, kur, varlık fiyatları ve kredi koşulları gibi finansal değişkenlerin iktisadi faaliyet üzerinde ne ölçüde kısıtlayıcı veya destekleyici olduğunu gösteren kavramdır (Kara ve ark., 2016). Finansal koşullar endeksi (FKE) ise finansal koşulları oluşturan değişkenleri kolay bir biçimde takip etmeye ve değerlendirmeye yarayan, CEFIS tarafından finansal koşullara etki edeceği düşünülen 11 değişkenin ağırlıklarının bir faktör modeli yardımıyla belirlendiği bir endekstir. İnteraktif FKE endeksimize <https://plot.ly/~raynora/13> adresinden ulaşabilirsiniz.

Nisan 2018'den bu yana nötr ya da sıkı bir görünüm sergileyen FKE, Aralık ayı itibariyle finansal koşullarda toparlanmanın devam ettiğine işaret etti. Kredi ve para arzı, finansal piyasalar ve finansal risk olmak üzere 3 alt endeksten oluşan endeks Aralık itibariyle önceki aya göre 1.12 puan artışla 1.99 seviyesine yükseldi. Endekste eksi 1 ile artı 1 arası seviye finansal koşullarla ilgili nötr görünüme, artı 1'in üzeri finansal koşulların gevşek olduğuna, -1'in aşağısı finansal koşulların sıkı olduğuna işaret etmektedir. Buna göre Aralık ayında finansal koşullar ile ilgili görünüm gevşektir.

Endekste Aralık ayında görülen artışa en büyük katkı bu 3 alt endeksten kredi ve para arzı kaynaklı olarak gerçekleşirken finansal risk endeksindeki artış da yukarı yönlü katkıda bulundu. Öte yandan USD/TRY ve BIST'in yıllık değişimlerinden oluşan finansal piyasalar endeksi çok az azalan oranda da olsa nihai FKE'ye pozitif katkıda bulundu. Kredi ve para arzı endeksindeki yükselişte M1 para arzındaki artış ile ticari kredi faizlerindeki düşüş etkili oldu. Finansal riskin azalmasında ise halen uzun vadeli ortalamasının üzerinde seyreden CDS primlerinin Aralık ayında gerilemesi ve USD/TRY oynaklığında görülen düşüş önemli yol oynadı. Hatırlatmak gerekirse Kasım sonunda 320 seviyesinde olan Türkiye 5 yıllık CDS primi Aralık sonunda 287.75 seviyesindeydi. Finansal piyasalar endeksinin yukarı taşıyan ise BIST100 endeksinin güçlü performansı oldu. Kasım'da geçen yıla göre %12.0 değer kazanan BIST100 endeksi Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre %25.4 artış gösterdi.

Finansal koşullar endeksi GSYH'a belli bir gecikmeyle etki ettiği için son çeyrek GSYH büyüme tahminimiz olan %6.10'u değiştirmede. Yeni değişkenler geldikçe Simditahmin modelimizden çıkan GSYH büyümesi tahminlerimizi güncelliyor olacağız.

